

NISAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

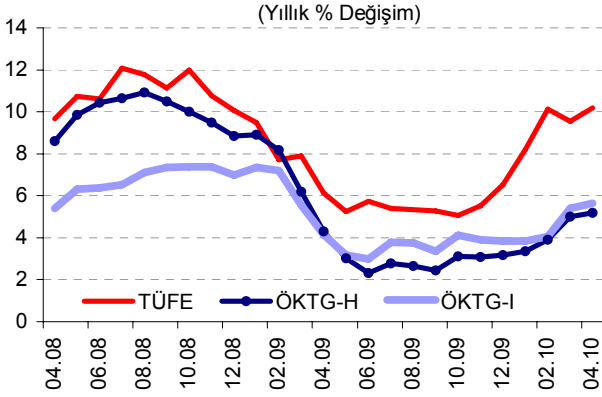
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Mayıs 2010

ÖZET...

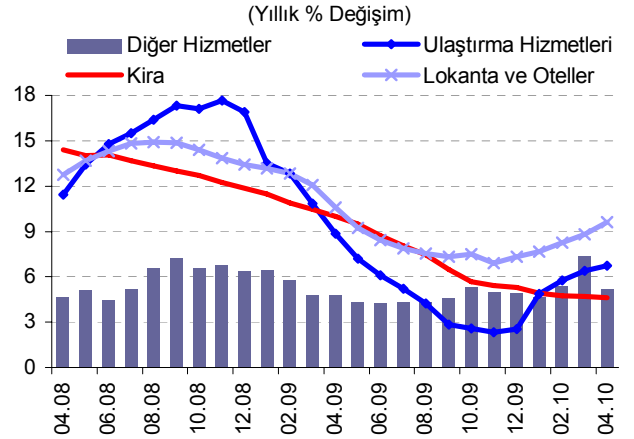
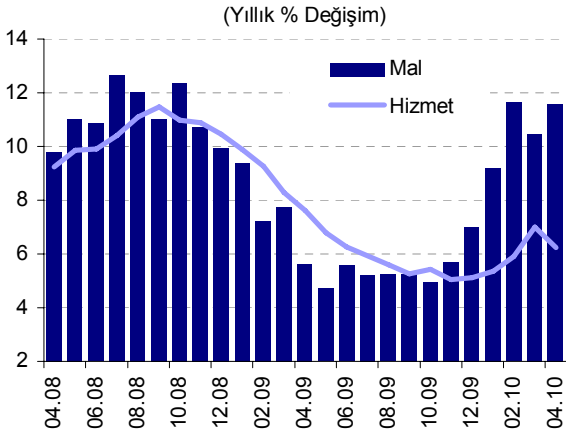
Nisan ayında tüketici fiyatları yüzde 0,60 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,63 puan artarak yüzde 10,19 olmuştur. Yıllık enflasyondaki artışta, Enflasyon Raporu'nda da belirtildiği gibi, geçtiğimiz yıl yapılan vergi indirimlerinin oluşturduğu düşük baz etkili olmuştur. Vergi etkisinden arındırıldığında temel enflasyon eğiliminde bozulma olmadığı görülmektedir. Bu çerçevede, geçici unsurların kademeli olarak ortadan kalkmasıyla enflasyonun tekrar düşüş sürecine girmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Nisan ayında tüketici fiyatları yüzde 0,60 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,63 puan artarak yüzde 10,19 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 5,17'ye, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 5,65'e yükselmiştir. Bu yükselişlerde, geçtiğimiz yıl yapılan vergi indirimlerinin etkisiyle ortaya çıkan düşük baz etkili olurken, bu etki dışlandığında çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonlarının gerilediği görülmektedir.

Nisan ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,96 artarken, hizmet grubunda fiyatlar yüzde 0,46 oranında azalmıştır. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 11,60'a yükselirken, hizmet grubunda yüzde 6,24'e gerilemiştir.

Hizmet fiyatları haberleşme grubu fiyatlarında gözlenen azalışların etkisiyle gerilemiştir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) aldığı kararlar uyarınca faturalı hatlarda indirimle gidilmesi ve faturasız hatlarda TL yükleme döneminin başlaması nedeniyle cep telefonu görüşme ücretlerinde yüksek oranlı azalışlar gözlenmiştir. Söz konusu gelişme hizmet grubu enflasyonuna yaklaşık 0,9 puan azaltıcı yönde etki yapmıştır. Kira kaleminin yıllık artış oranındaki gerilemenin Nisan ayında da sürmesi hizmet grubu enflasyonunu sınırlayan bir diğer gelişme olmuştur. Diğer taraftan, et fiyatlarında süregelen artışların yemek hizmetleri fiyatlarına yansımaları bu dönemde de devam etmiş, sağlık hizmetleri fiyatları da devlet hastanesi yatak ücretinde yapılan yüksek oranlı ayarlamaların etkisiyle yükselmiştir.

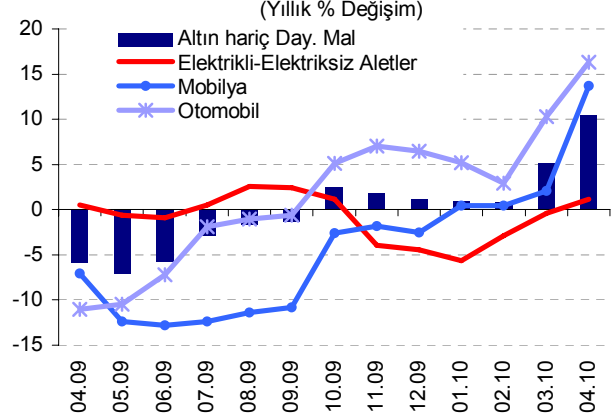
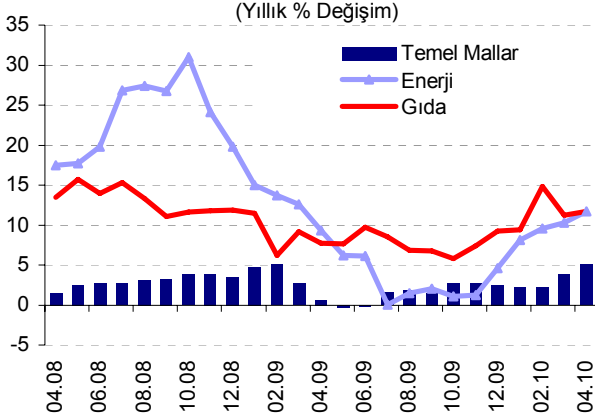
NISAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Mayıs 2010

Nisan ayında katı yakıt fiyatları artarken, akaryakıt ve tüp gaz fiyatları gerilemiş ve enerji grubu fiyatlarında belirgin bir değişim gözlenmemiştir. Ancak, grup yıllık enflasyonu düşük bazın etkisiyle 1,49 puan yükselerek yüzde 11,75 olmuştur. Enerji grubu yıllık enflasyonunda baz etkisine bağlı artışların Mayıs ayında da sürmesi beklenmektedir.

Temel mallarda (gıda, enerji, alkollü içecekler ve tütün ile altın dışında kalan mallar) yıllık enflasyon 1,27 puan artarak yüzde 5,06 olmuştur. Söz konusu artışın başlıca sebebi, 2009 yılında dayanıklı mallarda uygulanan vergi indirimlerinden kaynaklanan baz etkisi olmuştur. Bunun yanında, Nisan ayında mobilya fiyatlarında kaydedilen yüzde 2,87 oranındaki artış da dikkat çekmiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Nisan 2010	Nisan 2009	Nisan 2010	Nisan 2009
TÜFE	0,60	0,02	10,19	6,13
1. Mallar	0,96	-0,06	11,60	5,63
Enerji	-0,08	-1,42	11,75	9,31
İşlenmemiş Gıda	0,27	-0,95	20,93	10,87
İşlenmiş Gıda	0,02	0,21	3,76	4,99
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	2,18	0,94	11,51	2,06
Temel Mallar	2,87	1,63	5,06	0,61
Dayanıklı Mallar	0,30	-5,06	11,36	-4,11
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,38	-4,43	10,46	-5,96
Yarı Dayanıklı Mallar	2,69	2,00	8,24	6,92
Dayanıksız Mallar	0,05	-0,12	14,14	7,62
2. Hizmetler	-0,46	0,26	6,24	7,61
Kira	0,25	0,34	4,62	9,98
Lokanta ve Oteller	1,16	0,41	9,61	10,60
Ulaştırma Hizmetleri	0,20	-0,10	6,73	8,86
Diğer Hizmetler	-1,72	0,27	5,22	4,82

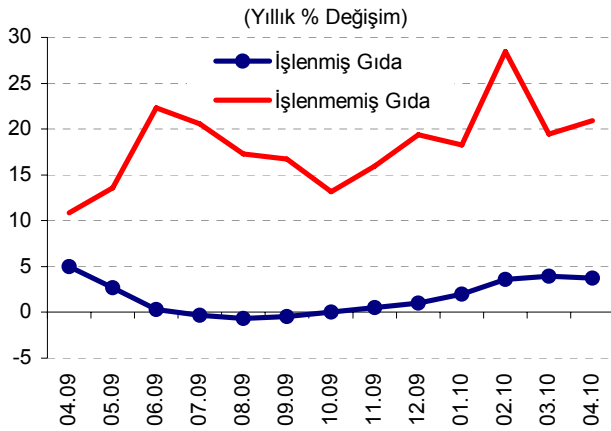
Kaynak: TÜİK, TCMB.

NİSAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Mayıs 2010

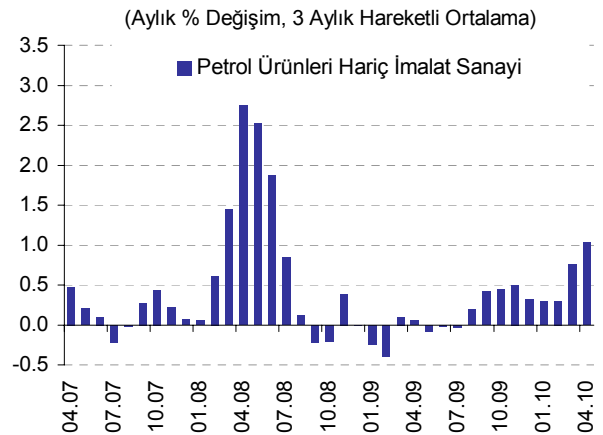
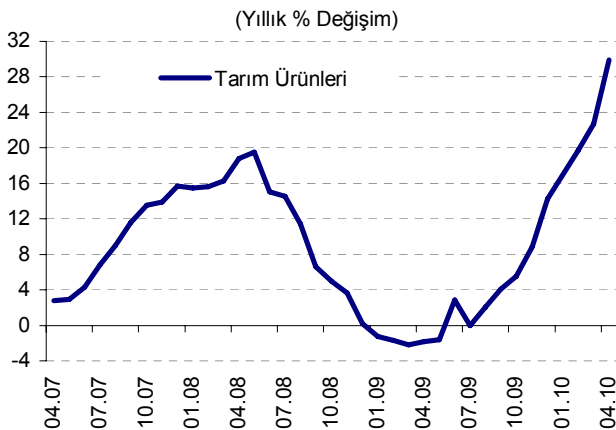

İşlenmemiş gıda fiyatları yıllık artış oranı 1,46 puan artarak yüzde 20,93 olmuştur. Bu gelişmede, önceki aylarda olduğu gibi sebze ile kırmızı et fiyatlarındaki gelişmeler ön plana çıkmıştır. Özellikle işlenmemiş kırmızı et fiyatları bir önceki aya kıyasla yüzde 5,77 oranında yükselmiş, böylelikle bu gruptaki yıllık fiyat artışı yüzde 50,79'a ulaşmıştır. Bu durumun süregelen yansımalarıyla işlenmiş et ürünleri fiyatları yüzde 2,63 oranında yükselse de, diğer işlenmiş gıda ürünlerinde fiyatların azalış göstermesiyle, işlenmiş gıda ürünleri fiyatları toplamda Mart ayındaki seviyesini korumuştur. Sonuç olarak, gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon yüzde 11,76'ya yükselmiştir.

...ÜFE...

Üretici fiyatları Nisan ayında yüzde 2,35 oranında artmış, böylelikle yıllık enflasyon yüzde 10,42'ye yükselmiştir. Tarım fiyatlarının aylık bazda yüzde 9,31 oranında artması bu gelişmede temel belirleyici olmuştur. Bu artışta kuru soğan, fındık ve zeytin fiyatlarındaki yükselişler ön plana çıkmıştır.

Nisan ayında imalat sanayi fiyatları yüzde 0,92 oranında artmıştır. Mart ayında ana metal sanayi fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı artışlar bu ayda da (yüzde 7,04) devam ederken, petrol ürünleri imalatı fiyatları da yüzde 1,81 oranında artış kaydetmiştir. Ana metal ve petrol ürünleri haricinde kalan imalat sanayi fiyatlarında ise belirgin bir değişim gözlenmemiştir.

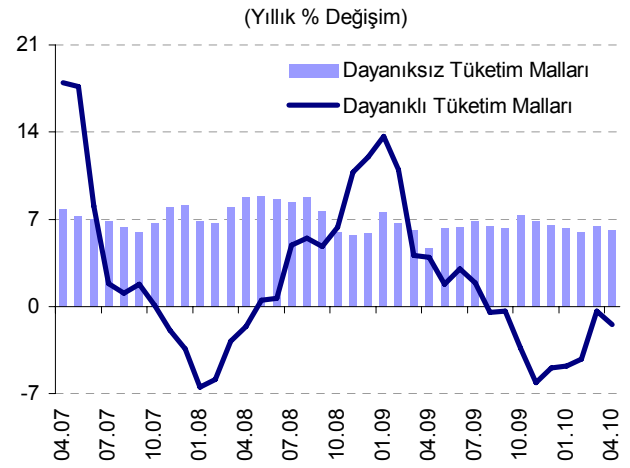
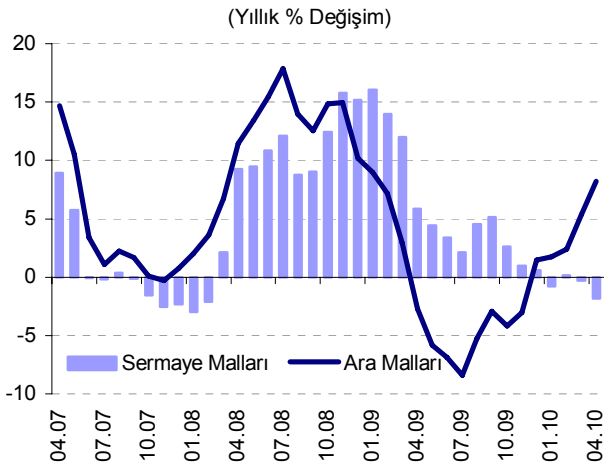
Üretici fiyatları MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, fiyat artışlarının temelde ara mallarından kaynaklandığı ve bu artışların demir, çelik ve kağıt gibi hammadde fiyatlarında yoğunlaştığı göze çarpmaktadır. Anılan dönemde, sermaye ve dayanıklı tüketim malları fiyatları Mart ayına kıyasla gerilerken, dayanıksız tüketim malları imalatı fiyatları son üç aydır olduğu gibi et ve et ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışlarla yükselmiştir.

NİSAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Mayıs 2010

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Nis.09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Eyl.09	Ekm.09	Kas.09	Ara.09	Oca.10	Şub.10	Mar.10	Nis.10	Yıllık
Ara Malları	-0,89	-1,24	0,54	-0,23	0,81	1,16	-0,41	0,63	0,89	0,28	0,66	3,06	1,80	8,19
Sermaye Malları	0,83	-1,75	-0,66	-0,42	-0,24	0,61	0,03	0,67	-0,15	-0,16	0,36	0,59	-0,72	-1,83
Dayanıklı Tüketim Malları	0,60	0,45	0,90	1,03	-0,85	-0,26	-1,63	-0,01	0,43	-0,36	-0,92	0,28	-0,48	-1,46
Dayanısız Tüketim Malları	0,75	1,19	0,06	0,40	0,13	0,91	1,23	0,20	-0,02	0,12	0,54	0,73	0,45	6,09
Enerji	0,34	-3,31	3,51	-1,36	1,54	-0,54	-0,12	4,31	0,25	0,54	4,88	1,99	0,91	13,01

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Nisan Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	0,60	10,19	0,02	6,13
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	27,60	0,14	11,76	-0,35	7,70
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,31	0,02	43,03	0,02	7,11
Giyim ve Ayakkabı	7,30	10,58	4,09	10,95	-0,31
Konut	16,83	0,12	6,14	-1,04	14,44
Ev Eşyası	6,78	0,66	3,23	-2,31	1,70
Sağlık	2,55	0,93	0,62	2,20	4,14
Ulaştırma	13,90	0,05	14,72	-1,70	-4,42
Haberleşme	4,94	-4,83	2,00	0,28	3,36
Eğlence ve Kültür	2,83	-0,48	5,48	1,10	9,65
Eğitim	2,48	-0,09	6,00	0,10	6,62
Lokanta ve Oteller	5,51	1,16	9,61	0,41	10,60
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,97	-0,05	9,08	-2,55	9,50

Kaynak: TÜİK.

Nisan Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	2,35	10,42	0,65	-0,35
Tarım	17,07	9,31	29,90	3,27	-1,82
Sanayi	82,93	0,83	6,47	0,08	0,03
Madencilik	2,62	0,38	8,41	0,75	11,23
İmalat	72,95	0,92	7,79	0,48	-3,15
Elektrik, Gaz ve Su	7,36	0,19	-10,15	-4,25	38,04

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.